

“ဒီဗီဘီဒီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ပိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ပိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

**“တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး
(ပင်လုံအိပ်မက်နီးပြီလား)”**

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

"တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး (ပင်လုံအိပ်မက်နီးပြီလား)" (နေသွင်ညိုကီး)

အခြေမရှိသေးတဲ့ မြန်မာပြည်ရဲ့ နိုင်ငံရေးပြဿနာမှာ မျက်နှာစာနှစ်ခုရှိတယ်လို့ ယေဘုယျ လက်ခံထားကြပါတယ်။ ဒဂါးစေ့ရဲ့ ခေါင်းနဲ့ ပန်းလို ခွဲခြားမရတဲ့ ဒီမိုကရေစီပြဿနာနဲ့ တိုင်းရင်းသားပြဿနာလို့ ဆိုကြပါတယ်။ ဒီနေ့အချိန်မှာ စစ်တပ်က ဦးဆောင်ရေးဆွဲထားတဲ့ အပြစ်အနာများတဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအောက်မှာ ဒီမိုကရေစီအရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဆက်လက် အငြင်းပွားနေဆဲဆိုရင်၊ လုံးဝ (နီးပါး) မထိတွေ့ မဖြေရှင်းရသေးတဲ့ ပြဿနာဟာ တိုင်းရင်းသားပြဿနာပါပဲ။

ပေါင်းစည်းရေးမှ ပြိုကွဲရေးဆီသို့

၁၉၄၈ ခုနှစ်မှာ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်ကနေ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရခဲ့ခြင်းရဲ့ တောင်တန်းနဲ့ ပြည်မ ညီညွတ်ရေးကြောင့် ဖြစ်ပါပါတယ်။ ပြည်မခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ ဖေပလအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌဦးအောင်ဆန်းနဲ့ တောင်တန်းဒေသက ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်စတဲ့ တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တွေဟာ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့မှာ ရှမ်းပြည်နယ် ပင်လုံမြို့ကလေးမှာ ပင်လုံစာချုပ်ကို သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပါတယ်။ ပင်လုံစာချုပ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အားနည်းချက်တွေ ရှိတယ်လို့ ထောက်ပြသူတွေရှိပေမယ့် လွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါ ဗမာနဲ့ ဗမာမဟုတ်တဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေကြားမှာ တန်းတူရည်တူပြည်ထောင်စုကို စုပေါင်း ထူထောင်ကြမယ်ဆိုတဲ့ အနှစ်သာရကတော့ အားလုံး ဘယ်သူမှ အငြင်းမပွားကြပါဘူး။ ဒါပေမယ့် လွတ်လပ်ရေးမရခင် လပိုင်းလေးအလိုမှာ ပင်လုံစာချုပ်ရဲ့ ဗိသုကာလည်းဖြစ်၊ တိုင်းရင်းသားတွေ ယုံကြည်တဲ့ ဗမာခေါင်းဆောင် ဦးအောင်ဆန်းနဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေ လုပ်ကြံခံရပြီး တန်းတူရည်တူပြည်ထောင်စုဟာ ပေါ်ပေါက်ဖို့ ဝေးလို့ ပြည်ထောင်စုကြီး အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ပြိုကွဲလုမတတ် အခြေအနေတွေ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ဖက်ဒရယ်နဲ့ ခွဲထွက်ခွင့် တစ္ဆေ

၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရဲ့အဓိက အားနည်းချက်တစ်ခုက ခွဲထွက်ခွင့် ဖြစ်ပါတယ်။ အခြေအနေနဲ့ အချိန်အခါအရ ထည့်သွင်းခဲ့ရတဲ့ ဒီအငြင်းပွားဖွယ် အခွင့်အရေးဟာ လွတ်လပ်ပြီးခါစ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အမြဲတမ်း ခြောက်လှန့်နေခဲ့တဲ့တစ္ဆေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံ ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း လွတ်လပ်ရေးသက်တမ်း ၁၀ နှစ်အကြာမှာ ခွဲထွက်ခွင့် အသံတွေ ကျယ်လောင်ခဲ့ပြီး မြန်မာပြည်ဟာ ပြည်ထောင်စုအိပ်မက်ကနေ လန့်နိုးခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းရဲ့ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက် ပုံသွင်းခဲ့တဲ့ ၁၉၇၄ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေဟာ တင်းကြပ်တဲ့ တစ်ပြည်ထောင်စနစ်ကို ပုံဖော်ထားပြီး တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးတွေ လျစ်လျူရှု ခံလိုက်ရပါတယ်။ ပြည်နယ် (၇) ခု နဲ့ တိုင်း (၇) ခု ကို အခြေခံတဲ့ ပြည်ထောင်စုပုံစံအရ တိုင်းရင်းသားတွေလိုလားတဲ့ တန်းတူရည်တူနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိတဲ့ ပြည်ထောင်စုအိပ်မက်တွေ တစ်စခန်းရပ် လန့်နိုးသွားခဲ့ပြီး စစ်ပွဲတွေ သက်ဆိုးရှည်ဖို့ ဖြစ်လာပါတယ်။

၈ လေးလုံး အရေးတော်ပုံအလွန်

လူထု လူတန်းစားပေါင်းစုံ ပါဝင်တဲ့ ၈ လေးလုံး အရေးတော်ပုံ

ကြီးဟာ တင်းကြပ်တဲ့ တစ်ပါတီ အာဏာရှင်စနစ်နေရာမှာ ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို အစားထိုးပေးဖို့ တောင်းဆိုတဲ့ သမိုင်းဝင် လူထုလှုပ်ရှားမှုကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီတောင်းဆိုတဲ့ ကျောင်းသားနဲ့ ပြည်သူတွေကို စစ်တပ်က အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းပြီးတဲ့နောက် မြို့ပေါ်က ဒီမိုကရေစီအရေးတောင်းဆိုသူတွေဟာ နယ်စပ်ဒေသတွေမှာ အခြေစိုက်တဲ့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေနဲ့ ပေါင်းစည်းဖို့ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ သက်တမ်းကြာခဲ့ပေမယ့် အသံတိုးနေခဲ့တဲ့ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး တောင်းဆိုမှုတွေဟာ ဒီကာလတွေမှာ ပိုလို့ ကျယ်လောင်လာပါတယ်။

ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်မရတဲ့ နယ်မြေသစ်တွေ

၁၉၈၈ မှာ အာဏာသိမ်းတဲ့ စစ်အစိုးရဟာ နှစ်ပေါင်း ၂၀ အကြာမှာ သူတို့ စိတ်ကြိုက်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုပါတယ်။ ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံမှာ နဂို ပြည်နယ် (၇) ခု၊ တိုင်း (၇) ခုအပြင် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ နယ်မြေသစ်တွေကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းပါတယ်။ တိုင်းနဲ့ ပြည်နယ်တွေရဲ့ အာဏာနဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ တိုးတက်မလာပါဘူး။ ဒါကြောင့် တိုင်းနဲ့ ပြည်နယ်တွေရဲ့ နယ်မြေအတွင်းမှာ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ လူမျိုးစုငယ်တွေရဲ့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်းတွေအတွက် အထူးစဉ်းစားဖို့တောင် မလိုပါဘူး။ ခြွင်းချက်အနေနဲ့ လက်နက်အင်အား တောင့်တင်းတဲ့ အပြင် ပထဝီနိုင်ငံရေးအရ ထိန်းချုပ်ဖို့ခက်တဲ့ "ဝ" နယ်မြေက လွဲလို့ ကျန်တဲ့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်းတွေမှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ အခွင့်အရေးဟာ ဘာမှ ပိုမထူးလာပါဘူး။

ကြက်ဥအစ ရှာမရသလို ပဋိပက္ခ သံသရာ

လွတ်လပ်ရေးနဲ့အတူ သက်တမ်းရှည်နေတဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ကြောင့် ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်။ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်လို့ အာဏာရှင်အသိုင်းအဝိုင်း (အထူးသဖြင့် စစ်တပ်အသိုင်းအဝိုင်း) ဘက်က အစဉ်သဖြင့် ဆင်ခြေပေးခဲ့ပါတယ်။ စစ်ဘောင်ကျယ်လာတဲ့အတွက် ဒီမိုကရေစီဘောင်နဲ့ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးဘောင်တွေ ကျဉ်းမြောင်းခဲ့ရတယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆပါ။ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ ပြည်တွင်းစစ် ချုပ်ငြိမ်းသွားရင် တနည်းအားဖြင့် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခတွေ မရှိတော့ရင် ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးတွေ ပိုပြီး ရှင်သန်ခိုင်မာလာမှာ ဖြစ်သလို တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး ဆိုတာတွေလည်း ဖြစ်လာလိမ့်မယ် ဆိုတဲ့သဘော ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် တိုင်းရင်းသားတွေအနေနဲ့ လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ်ကို စွန့်လွှတ်ဖို့ အာဏာရှင် ဗဟိုအစိုးရတွေက အစဉ်အစိုက် တောင်းဆိုလေ့ရှိပါတယ်။

နှစ်ရှည်စစ်ပွဲမှသည် ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးဆီသို့

မြန်မာပြည်ထောင်စုရဲ့ ထူးခြားချက်တစ်ခုက ဗမာမဟုတ်တဲ့ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးကြီး ၇ မျိုးလုံး လက်နက်ကိုင်တပ်တွေ ရှိနေပါတယ်။ ဒီနေ့အထိလည်း အပစ်ရပ်ထားတဲ့ (၈) ဖွဲ့ အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ပေါင်း (၂၁) ဖွဲ့ ရှိနေပါတယ်။ ဒီအဖွဲ့တွေဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော်အတွင်း အပစ်ရပ်လိုက် စစ်တိုက်လိုက် ကာလတွေကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကြတာ များပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဗဟိုအစိုးရနဲ့ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးတော့ မရခဲ့ကြပါဘူး။ ဒီနှစ်တွေမှာတော့ တိုင်းရင်းသားတွေအတွက် နိုင်ငံရေးလမ်းစတင် ပေါ်ပေါက်လာတယ်လို့

ဆိုနိုင်ပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေ ပါဝင်ရေးဆွဲခဲ့တဲ့ အပစ်ရပ်သဘောတူစာချုပ် (NCA) မူဘောင်နဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်တွေအရ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲတွေ နေပြည်တော်မှာ ကျင်းပလာပါတယ်။

စမ်းတမ်းပါး ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံတော်

တချိန်က ဖက်ဒရယ်ဆိုရင် ပြည်ထောင်စုကြီးကိုဖြိုခွဲဖို့ အကြံအစည် တနည်းအားဖြင့် ပြည်ထောင်စုကြီး အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ တဖက်သတ်ဝါဒဖြန့်မှုတွေဟာ အခုအချိန်မှာတော့ ယုံကြည်သူတွေ နည်းပါးသွားပါပြီ။ ဖက်ဒရယ်ကို ခေတ်အဆက်ဆက် လက်မခံတဲ့ တပ်မတော်ကိုယ်တိုင်က ဖက်ဒရယ်ဆိုတာကို စကားလုံးအရ အငြင်းမပွားတော့ဘဲ မူအရ လက်ခံလိုက်တာဟာ တိုးတက်မှုတစ်ခုလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တိုင်းရင်းသားတွေ တောင်းဆိုနေတဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် အပြည့်အဝရှိတဲ့ တန်းတူရည်တူ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ပေါ်ပေါက်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့တော့ နောက်ထပ် ညှိနှိုင်းရမှာတွေ ရှိနေပါသေးတယ်။ တိုင်းရင်းသားတွေ လက်မခံတဲ့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေထဲမှာ ဖက်ဒရယ်သဘောတရားတွေ ထည့်သွင်းထားတယ်လို့ တပ်မတော်ဘက်က မကြာခင်က ထုတ်ပြောလေ့ရှိပါတယ်။ ဒီဖွဲ့စည်းပုံထဲက အာဏာခွဲဝေရေး အခြေခံမူဖြစ်တဲ့ ဇယား (၁) နဲ့ (၂) ကို ပြင်ဆင်ဖို့အထိ တပ်မတော်က မူအားဖြင့် သဘောတူပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်တွေရဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေကို အာမခံနိုင်ဖို့ ပြည်နယ်အလိုက် ဖွဲ့စည်းပုံ ရေးဆွဲဖို့အထိလည်း သဘောတူထားတာ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအချက်တွေ လက်တွေ့ ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ ညှိနှိုင်းရတဲ့အဆင့်တွေက ပိုပြီးအသေးစိတ် လက်ဝင်ဖွယ်ရှိပါတယ်။

နှစ်ပေါင်း ၇၀ က ပြည်ထောင်စုအိပ်မက်

နေပြည်တော်ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံဟာ တိုင်းရင်းသား အခွင့်အရေးအတွက် တစ်ခုတည်းသော ထွက်ရပ်လည်းဆိုရင် ပြည်ထောင်စုအိပ်မက်ဟာ အလှမ်းဝေးနေပါအံ့မယ်။ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေ အားလုံး သေနတ်သံတွေ မတိတ်ဘူးဆိုရင် ညီလာခံအပေါ် တိုင်းရင်းသားတွေက ဘယ်လို သဘောထားမလဲ။ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးတစ်မျိုးနဲ့ တစ်မျိုးကြားမှာ အားကြီးသူက အားနည်းသူကို အနိုင်ယူစတမ်း၊ လက်နက်ရှိသူက လက်နက်မဲ့ကို အနိုင်ယူစတမ်း၊ ကြီးနိုင်ငယ်ညှဉ်း ဖြစ်နေကြရင် တန်းတူရည်တူ ပြည်ထောင်စုဆိုတာ ခက်ခဲနေပါအံ့မယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၇၀ က မြန်မာပြည်ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးခေါင်းဆောင်တွေ အိပ်မက်ခဲ့တဲ့ တရားမျှတခြင်း၊ လွတ်လပ်ခြင်း၊ တန်းတူညီမျှခြင်းနဲ့ ပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက်ဖို့ဆိုတာ ဒီနေ့ ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှုနဲ့ အမြော်အမြင်ပေါ်မှာ မူတည်နေပါတယ်။